

Türkçede Sûfîlerin Hazırladığı Hadîs Seçme ve Şerhleri -Mütercimlere Göre Biyo-Bibliyografik Bir Deneme- (1928-2017)

Yusuf Turan GÜNAYDIN*

Sûfî müellifler tarafından hazırlanmış hadîs derlemeleri, şerhler ve salavat mecmuaları “elsine-i selâse” denilen üç büyük İslâm diliyle çokça hazırlanmıştır ve Türkiye’deki kütüphanelerde gerek yazma gerekse basma nüshaları bulunmaktadır. Bu tür çalışmalar çoğu zaman sûfî olarak tanıdığımız, kimi zaman da muhaddis olarak bilinen şahsiyetlerin, “zühd”, “rekâik” ve “ahlâk” konulu hadîs derlemeleridir veya bu tür derlemeleri esas alan seçmeleridir. Bu eserlerden Türkçe olarak hazırlanmış derlemeler/seçmeler umumiyetle hadîslerin Arapça metinlerini de barındırır. Ağırlıklı olarak Osmanlı Türkçesi ile oluşturulmuş bir birikim, çeviri-yazı ve sadeleştirme vb. yollarla Türkiye Türkçesine de aktarılmaktadır. Fakat hadîs külliyyatından seçmeler hazırlama geleneği günümüz Türkiye’inde de sürmektedir. Dolayısıyla Arapça hadîs metinlerinden seçilerek hazırlanan yeni çalışmalar da söz konusudur.

Giriş

1. Sûfîler ve Hadîs

Sûfîlerin hadîs ilmine ilgisi ve katkısı malumdur. Bu sebeple İslâm tarihinde hadîs ilmi ile tasavvuf çoğunlukla iç içe olmuştur. Bunun en mühim göstergesi ise “sûfî-muhaddis” tabiridir.¹

* Araştırmacı. TTK Kütüphanesi Arşiv Biriminde Memur.

1 Bkz Abdullah Aydın, *Tasavvuf ve Hadîs*, İstanbul: Seha Neşriyat, 1985; Ebû Sa’d el-Mâlinî, *Muhaddis Sûfîler -Kitâbu'l-Erbâin fî Şuyûhi's-Sûfiyye-*, thk. Amir Hasan Sabirî, çev. Seyfullah Erdoğmuş, İstanbul: İnsan Yayınları, 2008. Bir sûfî üzerinden tasavvuf-hadîs ilişkisi için ♡

Sadece sûfi müellifler tarafından hazırlanan hadis derlemeleri değil tasavvufun konuları arasında yer alan, sırf ahlâk, zühd ve rekâik konularıyla ilgili hadisleri derleyen ve sûfilerin ilgi alanına giren hadis kitapları da söz konusudur. Ayrıca salavât mecmualarını ve âyet, hadis ve hikmetli sözlerin derlenmesiyle hazırlanmış ve ahlâkî amaçlara hizmet gayesiyle telif edilmiş eserleri de -ki bunların en çok ilgi görenlerinden ve Türkçeye çokça tercüme edilenlerinden biri Askalânî'nin ünlü eseri *Münebbihât*'tır- bunlara ekleyebiliriz. Elbette sadece bir veya birkaç hadîsi konu alan şerh çalışmalarını² da hemen söz konusu etmeliyiz.

İlk bakışta sûfiler kadrosunda görülemeyecek musanniflerin kitaplarından seçme veya tercümelerin de dolaylı olarak sûfilikle ve sûfilerle bir alâkası vardır. Bu sebeple bazı hadis kitapları veya bunlardan seçmeler konuları itibariyle Sûfilikle ilişkili olabilmektedir. Bu tür konuların başında Hz. Ali hakkındaki hadisleri derleyen eserler gelmektedir.

2. Bibliyografyayı Oluşturan Tercümeleler

Mütercimleri öne çıkararak hazırladığımız bibliyografya Harf İnkılâbından (1 Kasım 1928) bugüne kadar Türkçeye tercüme edilmiş hadis seçme ve şerhlerini, salavat derlemelerini konu almaktadır. Çalışmamızda üç tercüme türü tespit edilmiştir:

- a) Türkçeye Arapçadan aktarmalar,
- b) Osmanlı Türkçesiyle hazırlanmış olup da çeviriyazı yoluyla Cumhuriyet devrinde yapılan aktarmalar,
- c) Sadeleştirmeler

Dolayısıyla bu üç işlemi gerçekleştiren her bir müellif veya musannif için de "mütercim" sıfatını kullanacağız.

Bir mütercimin Türkçeye başka dillerden yaptığı 'çeviri'leri göstermek için "Tercüme", Osmanlı alfabesinden yeni Türk harflerine yapılan aktarmalar için "Çeviriyazı", Osmanlıcası 'her kesimden okuyucunun anlayabilmesi' veya benzeri bir amaçla hafifletilen metinler için ise yaygın olarak kullanıldığı gibi "Sadeleştirme" adlandırmasını kullandık. Çalışmamızda sadece kitap olarak yayınlanan tercümeler değil, bir kısım dergilerde bazen bir girişle birlikte makale olarak yayınlanmış çoğu ufak çaplı risaleler/metin neşirleri de yer almaktadır. Tercümeleler hakkında yazılmış eleştiri, tanıtma ve değini yazıları da her eser künyesinin sonunda bir dipnotla gösterilmeye çalışılmıştır. Yine künye sonlarında eserlerin özgün adları Arap harfleriyle de yazılmıştır. Böylece 1928'den 2018 yılı ortalarına

bkz Ahmet Yıldırım, *Hoca Ahmet Yesevi'nin Hadis Kültürü*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2012.

2 Ayrıntılı bilgi için bkz Zişan Türcan, *Hadis Şerh Geleneği: Doğuşu Gelişimi ve Dönüşümü*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2011 (Bilhassa: "Üçüncü Bölüm: Tasavvufi Şerhler", s. 161-196).

kadar tasavvuf alanına giren hadîs derlemeleri/seçmeler/şerhlerden Türkçeye yapılmış tercümelerin mümkün olduğunca geniş ve ayrıntılı bir bibliyografyası -mütercimlerinin soyadına göre- sunulmuş olacaktır.

Söz konusu tercümeler başta “kırk hadîs” derlemelerini kapsamaktadır.³ Fakat elbette bununla sınırlı değildir. “Şemâil”, “Delâil”, “salavât / salât”, mecmua ve şerhleri vb. de bu bapta söz konusu edilebilir.

Bibliyografyaya salavât getirmek hakkında bir eserle, bu tür uygulamaları tasvip etmeyen birkaç reddiye de eklenmiştir. Bu tarz reddiyelerin süfîleri hedef alması, onları da bu bibliyografyaya dâhil etmeyi -diyebiliriz ki- zorunlu kılmaktadır.

3. 1928 Sonrası İlk Hadîs Seçmeleri

Öncelikle Cumhuriyet Türkiye’sinde süfî kimliği taşıyan şahsiyetlerce hadîslerden yapılmış veya Osmanlı döneminde tercüme edilmiş olduğu hâlde çeviriyazı yoluyla yeni harflere aktarılmış ilk tercüme seçmelerin hangileri olduğuna bir göz atmak gerekir.

Hemen belirtilmesi gereken bir husus da; Osmanlı döneminden beri şerh edilen bazı hadîslerin sıhhat dereceleri hakkındaki olumsuz eleştirilerdir. “*Küntü kenz*” hadîsi hakkında Bursevî’nin yazdığı şerhi bu bağlamda örnek verebiliriz.

Çalışmamız 1928 sonları, yani Harf İnkılâbını müteakip Türkçeye tercüme edilen eserleri kapsıyorsa da süfîyâne hadîs seçmelerinden tercümelerin hemen o tarihte başlamadığını görmekteyiz. Bu alandaki tercümelerin 1940 yılında başladığını söyleyebiliriz. Çünkü yeni harflerle basıldığını tespit edebildiğimiz ilk tercüme çalışması mütercimi belirtilmeden basılmış -denebilirse- cesaretsiz bir seçmedir. Bu seçmede hadîslerin Arapça metinleri de verilmiş ve fakat özgün harfleriyle değil, Latin harfleriyle yazılmıştır. 23 adet hadîsin yer aldığı bu seçmenin sonunda manzum parçalar hâlinde kıssalar da bulunmaktadır. Harf Devriminden yaklaşık on iki yıl sonra basılmıştır. Bu çalışmadan sonra 1946 tarihli bir tercüme çalışması gelmektedir: Ali Rıza Doksanyedi’ye (ö. 1957) ait *Açıklamalı Şifâ-i Şerîf Tercümesi* (I-IV) klasik anlamda bir hadîs derlemesi sayılamasa da, oldukça geniş bir okuyucu kitlesi arasında ilgi gören ve Peygamberimiz’i hadîslere ve âyetlere dayalı olarak anlatan bir eser olması bakımından önemlidir. Doksanyedi’nin tercümesinden sonra yine 40’lı yıllarda basılmış bir hadîs şerhi çalışması da vardır: Cemal Bardakçı (1889-1981)’nin Osmanlı devri mütercimlerinden Miralay Receb Ferdî’nin tercümesi üzerinde gerçekleştirdiği kısmî sadeleştirme çalışması İbn Arabî’ye mal edilen *Risâle-i Ehadiyye*’nin tercümesidir ve 1948’de basılmıştır.

3 Bkz Abdülkadir Karahan, *İslâm-Türk Edebiyatında Kırk Hadis*, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları (Yeni Baskı), 1991; Selahattin Yıldırım, *Osmanlı’da Kırk Hadis Çalışmaları*, İstanbul: Osmanlı Hadis Araştırmaları Yayını, 2000.

Bu eser sūffiler arasında çok meşhur ve fakat hadîs kritikçilerince mevdû' kabul edilen "Men aref" meşhur hadîsinin şerhidir.⁴

4. Kitap ve Makale Künyeleri

Bibliyografyaya giren kitapların künyelerinin olabildiğince ayrıntılı olmasına çalışılmıştır. Künyeler mütercimlerin soyadlarına göre alfabetik olarak düzenlenmiştir. Önce mütercimlerin kısa biyografileri verilmiştir. Birçok mütercimin biyografisine ulaşlamamıştır. Biyografisine ulaşlamayan mütercimler, isimlerinin önüne (...) konularak gösterilmiştir.

Künyelerde kitap adı, yazarı, yazarın doğum-ölüm tarihi (yaşıyorsa sadece doğum tarihi), basım yeri, yayınevi veya basımevi, basım tarihi, sayfa sayısı, hangi dilden tercüme edildiği belirtilmiştir. Künye sonlarında bir dipnotla, hakkında yazılan eleştiri veya tanıtma yazıları kaydedilmiştir. Eğer künye bir dergide yayınlanmış metin neşri ise; eserin adı, müellifi, müellifin doğum-ölüm tarihi, yayınlandığı dergi, derginin cildi veya yılı, yayınlandığı ay, yayın yılı, sayı/sayfa numaraları ve hangi dilden tercüme edildiği belirtilmiş, hemen peşinden de neşrin makale olarak tam künyesi verilmiştir.

Künyelerde hangi dilden tercüme edildiğinin belirtildiği kısımda eserin özgün adı tespit edilebilmişse gösterilmiş, eser zaten özgün adıyla yayınlanmışsa buna gerek duyulmamıştır. Ayrıca eser birkaç mütercim tarafından tercüme edilmişse aynı bölümde diğer mütercimler de gösterilmiştir. Bazı künyelerin sonlarında kısa bibliyografik notlara da yer verilmiştir.

Otuz iki (32) mütercimin biyografilerine ulaşlamamıştır. Bu mütercimlerden bir kısmının tahsil durumu hakkında bazı bilgiler varsa da hiçbirisinin doğum tarihi ve yeri ansiklopedik-biyografik kaynaklarda yer almamaktadır. Mütercim biyografileri için ulaştığımız kaynakların bir kısmını dipnotlarda gösterdik. Bir kısım mütercimlerin biyografilerini sadece yayımlanmış kitaplarının arka veya iç kapaklarında ve son zamanlarda vefat edenlerle ilgili haberleri ise internet sitelerinde bulabildik. Çalışmamızda yetmiş iki (72) sūfiyâne hadîs müterciminin kısa birer biyografisi tespit edilmiş durumdadır.

5. Biyo-bibliyografya

Ş AKÇİÇEK, Abdulkadir (Elazığ/Harput 1933-1989): Tasavvufi bir çevrede yetişti. Türkiye'de tasavvuf alanında en çok eser tercüme eden müelliflerin başında gelmektedir; belli başlı tasavvuf klasiklerinden bir kısmının tercümesi ona aittir.⁵

4 Bu hadise tahsis edilmiş bir araştırma için bkz Yusuf Açikel, "Nefsini Bilen Rabb'ini Bilir" Hadîs mi Kelâm-ı Kibar mı?", *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2000, sy. 5, s. 173-200.

5 Hayatı ve eserleri için bkz Yusuf Turan Günaydın, "Bir Tasavvuf Mütercimi: Abdülkadir Akççek", *Dergâh*, Mayıs 2007, c. XVIII, sy. 207, s. 21-22.

Tercüme:

1. a. *Hadîs-i Erbaîn: Tasavvuf*, Sadreddîn-i Konevî [1210?-1274], İstanbul: Rahmet Yayınları, 1970, 113 s. Diğer basım: *Hadîs-i Erbaîn (Tasavvufî Kırk Hadîs)*, İstanbul: KİTSAN Yayınları, 1998, 104 s. (Ar.dan: اربعون حديثا).
2. b. *Muhtârü'l-Ehâdîsi'n-Nebeviyye ve'l-Hikemi'l-Muhammediyye: Hadîs-i Şerîfler ve Vaaz Örnekleri Ayrıca Râvîlerin Menkıbeleri*, es-Seyyid Ahmed el-Hâşimî [1878-1943], İstanbul: Salâh Bilici Kitabevi Yayınları, 1967, 603+XV+254 s. (Ar.dan: مختار الاحاديث النبوية والحكم المحمدية).

Sadeleştirme:

3. a. *Kenz-i Mahfî: Gizli Hazine*, İsmâîl Hakkî-i Bursevî [1653-1725], İstanbul: Misvak Neşriyat, 1980, 189 s. Diğer basımları: İstanbul: Rahmet Yayınları, 1967, 208 s.; İstanbul, KİTSAN Yayınları, 1997, 240 s. (Osm.dan: كنز مخفی).
4. b. *Delâil-i Hayrât Şerhi Kara Dâvûd*, Kara Dâvûd-zâde Mehmed [ö. 1756], İstanbul: Rahmet Yayınları, 1975?, VIII+1088 s. Diğer basım: İstanbul: Çelik Yayınları, 1985, VII+1088 s. (Osm.dan: *Tevfikü Muvaffaki'l-Hayrât fi İzâhi Me'âniyyi Delâil-i-Hayrât* = توفيق موفق الخيرات في ايضاح معانى دلائل الخيرات).
Eser yanlışlıkla Kara Davûd-ı İzmitî [ö. 1541]'ye atfedilmektedir.
5. c. *Mir'âtü'l-İrfân: İrfan Aynası*, İbn Arabî, İstanbul: Rahmet Yayınları, 1969, 79 s. Diğer basım: İstanbul: Kamer Neşriyat, 1984, 79 s. (Ar.dan: *Risâletü'l-Ahadiyye* = رسالة الاحدية).

Tercüme, Hâlidî-Ekberî mensubu Ahmed Ahmedî(?)'nin esere yazdığı 1337/1918 basımlı Arapça şerhi esas almamakla birlikte ondan istifade edilerek hazırlanmış ve şerhin adı olan *Mir'âtü'l-İrfân*, tercümeyle de ad olarak verilmiştir. Önsözde bu bilgileri veren mütercimim şerhi metne nasıl yansıttığını ise karşılaştırma yapmadan anlayabilmek mümkün görünmüyor.⁶

Ş ALIOĞLU, Hasan (...): İstanbul YİE mezunu.

Tercüme:

6. *Buhârî'den Seçilmiş Hadisler*, Mustafa Muhammed Umâre (?), İstanbul: Erkam Yayınları, 1. baskı, 1988, 515 s. (Ar.dan: *Cevâhirü'l-Buhârî* = جواهر البخارى).
- Ş ALKAÇ, Şeyhmus (Diyarbakır, 1919-): Medrese tahsilini Hazrolu Müftü Said Yazıcı, Siirtli Molla Hakkı Toprak, Siirt-Cimzetli Molla Seyyid Efendi gibi ulemadan, tasavvufi tahsilini ise Seyyid Mûsâ Efendi'den tamamladı. 1966'da başladığı müftülükten 1977'de emekli oldu.

6 Hakkında: Yusuf Açıkel, "Mir'âtü'l-İrfân" Risalesinin Tanıtımı ve Değerlendirmesi", *Süleyman Demirel Ü. İlahiyat F. Dergisi*, sy. V, s. 195-200.

Tercüme:

7. *Tuhfetü'l-İhvân: 40 Seçme Hadîs-i Şerîf Meâlî-İzahı*, Şeyh Hâmid-i Velî [Somuncu Baba: ö. 1412], İstanbul: Yaylacık Matbaası, 1977, 73+42 s. Tıpkıbasımla birlikte. (Ar.dan: تحفة الاخوان).⁷
- § ARPAÇUKURU, Osman (1968, Çankırı): Şam'da Temel İslâm Bilimleri alanında eğitim gördü (1989-1991). 1995 yılında Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi İktisat bölümünden mezun oldu. Marmara Ü. SBE. Hadis anabilim dalında yüksek lisans yaptı.

Tercüme:

8. *Erdem Yolcusuna Uyarılar*, İbn Hacer el-Askalânî [1372-1449], İstanbul: İlke Yayınları, 1. baskı, 2000, 91 s. (Ar.dan: Münebbihât = المنبهات).
- § ASLAN, Ali⁸ (Bingöl, 1940-2017): Molla, emekli vaizlerden.

Tercüme:

9. *Münebbihât (Tercümesi): (Arapça Metin ve İzahları)*, İbn Hacer el-Askalânî [1372-1449], İstanbul: Eser Neşriyat, 1965, 132 s.; 2. bs.: 1967, 132 s.; 3. bs.: 1978, 160 s.; 4. bs.: 1981, 160 s. (Ar.dan: المنبهات).
- § AYDIN, Abdullah (...): Vaiz.

Tercüme:

10. *Muhtârü'l-Ehâdisi'n-Nebeviyye ve'l-Hikemi'l-Muhammediyye Tercümesi ve Nefislerin Tezkiyesine Dair Va'z Örnekleri*, es-Seyyid Ahmed el-Hâşimî [1878-1943], İstanbul: Eser Neşr., 4. baskı, 1978, 205+206+VIII s. Arapça&Türkçe. (Ar.dan: النبوة والحكم المحمدية). → Ali Fikri Yavuz.
- § AYDIN, Mehmed Sadık (...):

Sadeleştirme:

11. *Şemâil-i Şerîfe (Resûl'ül-Lâh (S:A:S) in Yaşayış, Tavır ve Hareketleri I-II*, Ebû İsbâ Muhammed et-Tirmizî (824-892), çev. Hüsâmüddîn en-Nakşbendî (?), Ankara: Hilâl Yayınları, 1. baskı, 1976, 414 s. (Ar.dan: Tercüme-i Şemâil = ترجمة شمائل).
- § AYDIN, Musa (...):

7 Hakkında: İsmail Palakoğlu, "Medrese Âlimi, Emekli Müftü Şeyhmus Alkaç ile Sohbet/Kırk Hadis Armağanı", *Somuncu Baba*, Ocak-Şubat 2002, yıl: 8, sy. 36, s. 22-25.

8 Müftü Ali Arslan (d. İspir, 1911-) ile karıştırılmamalıdır.

Tercüme:

12. *1001 Hadis Işığında İmâm Ali (A. S.)*, Ali Rızâ Sâbirî (?), İstanbul: Kevser Yayınları, 1. baskı, 2004, 351 s. (Ar.dan: *Hablu'llâhi'l-Metîn fî Menâkıbi Emîri'l-Mü'minîn* = حبل الله التين في مناقب أمير الم منين).
- § BABANZÂDE, Ahmed Naim (1872-1934): Dârülfünun müderrislerinden.

Tercüme:

13. *Kırk Hadis*, Muhyiddin Yahyâ b. Şeref en-Nevevî el-Câvî [1233-1277], Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 5. baskı, 1985; 7. baskı, 1992, 54 s. (Ar.dan: اربعون حديثا).
- § BARDAKÇI Cemal (1889-1981): Mülkiye Mektebi mezunu (1909). Mülki âmirlik ve emekliliğinden sonra gazetecilik yaptı. *Babacan* adlı bir gazete ile *Tasavvuf* ve *Sohbet* adlı dergileri çıkardı.

Kısmî Sadeleştirme:

14. *Şeyhü'l-Ekber Muhiddin İbni Arabî'nin Nefsini Bilen Rabbini Bilir Hadis-i Şerîfini Şerheden Risâle-i Ehadiyesi*, çev. Miralay Receb Ferdî (?), Ankara: Akdem Yayınları, 2. baskı (1. baskı: 1948), 1961, 36 s. (Osm.dan: رسالة الاحدية).
- Bardakçı'nın *Modern Fizik ve Tasavvuf Karşısında Ruh ve Ölüm* adlı eseriyile aynı karton kapak altında.
- § BAŞARICI, Bekir (Gaziantep/İslahiye, ?): Konya YİE mezunu (1996).

Sadeleştirme:

15. *Şemâil-i Şerîf Tercümesi (Peygamberimizin Yaşayış ve Adetleri)*, Ebû İsâ Muhammed et-Tirmizî (824-892), çev. Mehmed Râif Efendi (ö. 1891), Ankara: Hilâl Yayınları, 1. baskı, 1976, 414 s. (Osm.dan: *Muhtasar Şemâil-i Şerîf Tercümesi* = مختصر شمائل شريف ترجمه سى).
- § BAYRAK, Mehmet (...):

Tercüme:

16. *Tarîku's-Savâb fî's-Salavâti ale'n-Nebîyyi'l-Ebvâb: Salavât-ı Şerîfeler*, Ebü'l-Hüdâ Muhammed es-Sayyâdî er-Rifâî [1850-1909], İstanbul: Divan Yayınları, 2001, 99+68 s., Türkçe&Arapça. (Ar.dan: طريق الصواب في الصلوات على النبي الابواب).
- § BEKKİNE, Abdülazîz (1895-1952): Son dönem Nakşibendî mutasavvıflarından.

Tercüme:

17. *Râmûz el-Ehâdis: Hadîsler Deryâsı Tercümesi* I-II, Ahmed Ziyâeddîn-i Gümüşhânevî [1813-1893], haz. Lütfi Doğan (1929-), M. Cevat Akşit

(1938), İstanbul: Milsan Basımevi, 1982, 710+577 s. Arapça&Türkçe. (Ar.dan: *Râmûzu'l-Ehâdis 'alâ Tertibi'l-Hecâ Seb'ate Aksâm* = (راموز الأحاديث على ترتيب الهجا سبعة أقسام).⁹

- § BİLGİNER, Mahmut Sadettin (1910-1983): Son dönem Melâmî pirllerinden. 3. devre Melâmî piri Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî [1813-1893]'nin hali-felerinden Hulûsî Maksûd Efendi [1851-1929]'nin oğlu. Kimya mühendisi.¹⁰

Sadeleştirme:

18. *Ahadiyet Risâlesi ve Fütûhât-ı Mekkiyye'sinden Seçilmiş Tasavvufa Dair Bölümler: İnsan-ı Kâmil, Tasavvuf, Marifet ve Ahlâk Makamları ve Sırları*, İbn Arabî [1165-1240], İstanbul: Sena Matbaası, 1983, 80 s. (Osm.dan: رسالة الاحدية).
- § CEYHAN, Semih (İstanbul, 1973): Marmara Ü. İlahiyat F.'nden mezun oldu (1995). Aynı üniversitenin SBE.'nde YL (1998); Uludağ Ü. SBE.'nde doktorasını tamamladı (2005). TDV İslam Araştırmaları Merkezi'nde çalıştı (2005-2013). Marmara Ü. İlahiyat F. Tasavvuf Ana Bilim Dalında öğretim üyesi (2013-)

Çeviriyazı ve Sadeleştirme:

19. *Hadislerle Tasavvuf ve Mevlevî Erkânı*, İsmâil-i Ankaravî [ö. 1631], İstanbul: Dârülhadis Yayınvevi, 2001, 268 s. (Osm.dan: *Şerh-i Ehadîs-i Erbaîn* = (شرح احاديث اربعين).¹¹
- § COŞKUN, Ahmet (Sivas/Kangal/Alacahan, 1951): İstanbul Ü., Edebiyat F. Arap-Fars Filolojisi Bölümünü bitirdi (1982). İmam-Hatip Liselerinde meslek dersleri öğretmenliği, Kadıköy Halk Eğitimi Merkezinde Osmanlıca öğretmenliği yaptı.

Sadeleştirme:

20. *Delâil-i Abdülkâdir Geylânî: Salavât-ı Kübrâ Tercüme ve Şerhi*, Abdülganî en-Nâblûsî [1641-1731], çev. Süleyman Hasbî [1827-1911], İstanbul: Çelik Yayınları, t.siz [2006], 344 s. (Osm.dan; *Kevekbü'l-Mebânî ve Mevkibü'l-Meânî Şerhu Salavâti Seyyidiyyi's-Şeyh Abdi'lkâdiri'l-Geylânî*

9 Hakkında: Müfid Yüksel, "Ramûz El-Ehâdis'in Tenkidi Meselesi Üzerine", *Girişim*, Eylül 1987, sy. 24, s. 42-43; Yusuf Turan Günaydın, "Muhaddis-Süfî Geleneği Günümüze Ulaştıran Eser: Râmûz el-Ehâdis", *Özlenen Fark*, Ekim 1996, yıl: 1, sy. 3, s. 12-14; Günaydın, *Süfî ve Kitap*, İstanbul: Kurtuba Kitap Yayını, 2012, s. 121-128.

10 Geniş bilgi için bkz Mustafa Tatcı, "Hayatı, Haturatı ve Mektuplarıyla Çağdaş Bir Melâmî: Mahmut Sadettin Bilginer", *Dergâh*, Temmuz 1992, c. III, sy. 29, s. 12-18.

11 Hakkında: E. Onart, "Hadislerle Tasavvuf ve Mevlevî Erkânı", *Yedi İklim*, Kasım 2001, c. XV, sy. 140, s. 56.

Kaddesa'llâhu Sirrehû = كوكب المباني و موكب المعانى شرح صلوات سيدي الشيخ
(عبدالقادر الكيلاني قدس الله سره).¹²

§ ÇELEBÎ, Abdulvehhab (...):

Tercüme:

21. *Peygamberimizin ve Sahâbelerin Uygulamaları*, İbn Hacer el-Askalânî [1372-1449], Fon Matbaası, Ankara 1971, 148 s. (Ar.dan: *Münebbihâ?* = المنبهات?).

§ ÇELEBÎ, Mustafa (...):

Çeviriyazı:

22. *Kenzü'l-İrfan: Binbir Hadis-i Şerîf Terceme ve İzâhu*, Elhâc Mehmed Es'ad Erbilî [1847-1931], İstanbul: Çelik Yayınevi, 1985, 408 s. (Osm.dan: *Kenzü'l-İrfân fî Ehâdisi'n-Nebiyi'r-Rahmân* = كنز العرفان فى احاديث النبى الرحمن).

§ ÇUHACIOĞLU, Abdulkadir (Amasya, 1963): Marmara Ü. İlahiyat F. mezunu. (1981).

Tercüme ve Şerh:

23. *Peygamberin Dilinden Hazreti Ali [el-Hasâis Tercüme ve Şerhi]*, Ahmed b. Şuayb en-Nesâî [829-915], Amasya: Kevser Yayınları, 1. baskı, 2002, 517 s. (Ar.dan: *Hasâisu Emîri'l-Mü'minîn Ali b. Ebî Tâlib* = الخصائص أمير المؤمنين = علي بن أبى طالب).

§ DAUDÎ, H. Zaferullah (...):

Tercüme:

24. *Hadislerle Tasavvuf*, Eşref Ali Tahânevî [1863-1943], İstanbul: Umran Yayınları, 1996, 335 s. (Ar.dan: *Hakikatü't-Tarîka mine's-Sünneti'l-Enîka ve en-Nüketü'd-Dakîka mimmâ Yete'alleku bi'l-Hakîka* = (النكة الدقيقة مما يتعلق بالحقيقة & حقيقة الطريقة من السنة الأنيقة → Ahmed Yıldırım ile.

Bu eserlerden ilki, Müellifin *et-Tekeşşüf 'an Mühimmâti't-Tasavvuf* adlı eserinin 5. cildini teşkil etmektedir.

§ DEMİRKAN, Mustafa (...):

Tercüme:

25. *Resulüllah Üzerine Salavât-ı Şerîfe Getirmek*, Ebü't-Tâhir Mecdüddîn Muhammed b. Yâkûb b. Muhammed Fîrûzâbâdî [ö. 1415], Konya: Erken Matbaası, 1998, 160 s. (Ar.dan: *es-Sulâtü ve'l-Büşer fi's-Salâti 'alâ Hayri'l-Beşer* = (الصلة و البشر فى الصلاة على خير البشر). → İsmail Tavman.

12 Hakkında: Yusuf Turan Günaydın, "İki Geylânî Şerhi", *Dergâh*, Nisan 2007, c. XVIII, sy. 206, s.

11.

§ DEMİRKIRAN, Feyzullah (...):

Tercüme:

26. *Kudsî Hadîsler*, Ebû Hamid Muhammed b. Muhammed el-Gazâlî [1058-1111], İstanbul: Semerkand Yayınları, 1. baskı, 2004, 88 s. (Ar.dan: ?).

§ DEMİRLİ, Ekrem (Rize/İkizdere, 1969): Marmara Ü. İlahiyat F. mezunu (1993). Marmara Ü. SBE. Tasavvuf alanında YL. yaptı (1999). İstanbul Ü. Öğretim üyesi.

Tercüme:

27. *Şerh-i Hadîs-i Erbaîn: Kırk Hadis Şerhi*, Sadruddîn-i Konevî, İstanbul: İz Yayıncılık, 2002, 200 s. (Ar.dan: حديث اربعين شرح).¹³

§ DOĞAN, İshak (...):

Tercüme:

28. a. *Kitâbü'l-Birr ve's-Sıla*, Abdullah b. Mübârek el-Hanzalî el-Mervezî [736-797], Konya: Birikim Kitap Yayını, 1. baskı, 2006, 149 s. (Ar.dan: كتاب البر و الصلة).

29. b. *Kitâbu'l-Cihâd*, Abdullah b. Mübârek, Konya: Birikim Kitap Yayını, 1. baskı, 2006, 151 s.; Konya: Menba Yayınları, 2008, 151 s. (Ar.dan: كتاب الجهاد).

§ DOKSANYEDİ, Ali Rıza (ö. 28 Nisan 1957):

Tercüme:

30. a. *Açıklamalı Şifâ-i Şerif Tercümesi* I-IV, Kâdı İyaz b. Mûsâ el-Yahsubî [1083-1149], İstanbul: Ahmet Sait Matbaası, 1946-1959, 152+155+176+160 s. (Ar.dan: الشفاء بتعريف حقوق المصطفى = eş-Şifâ bi Ta'rîfi Hukûki'l-Mustafâ).

Önsözünde eserin 10 ciltte tamamlanacağı belirtiliyor.

31. b. *Ehlibeyt Üzerine Hadîsler*, Ankara: Sevinç Matbaası, 1. baskı, 1962, V+16 s. (Ar.dan).

Hadîsler mütercim tarafından derlenmiş ve Arapça metinleri Latin harfleriyle yazılarak verilmiştir.

§ DURAN, Abdülhâlık (...):

Tercüme:

32. a. *İman ile Küfrü Birbirinden Ayırmak & Ey Oğul & Kırk Hadîs*, Gazâlî, İstanbul: Hikmet Neşriyat, 2004, 139 s. (Ar.dan: *Faysalî't-Tefrika Beyne'l-İslâm ve'z-Zendeka & Eyyühe'l-Veled & el-Erbaîn* =).

Bir arada basılan üç eserden üçüncüsü Gazâlî'nin *Kırk Hadîs* derlemesidir.

33. b. *el-Ezkâr Tercümesi: Risalet Kaynağından Müminlere Dualar Zikirler Edebler*, Muhyiddin Yahyâ b. Şeref en-Nevevî el-Câvî [1233-1277], Konya:

13 Değini: *Gerçek Hayat*, 8 Kasım 2002, yıl: 3, sy. 107, s. 33.

İslâmî Neşriyat, 1982, 559 s. Diğer basımlar: Konya: Enes Kitap Sarayı Yayınları, 1996, 555+13 s.; İstanbul: Millî Gazete Yayınları, 1997, 555 s. (Ar.dan: *el-Ezkâr*: الأذكار).

§ ERDEM, Sami (Konya 1967): Marmara Ü. İlahiyat F. mezunu (1990). Aynı Üniversitede İslâm Hukuku alanında araştırma görevlisi.

Çeviriyazı:

34. *Kırk Hadis Şerhi*, İsmâîl Hakkî Bursevî [1653-1725], İstanbul: İnsan Yayınları, 1998, 528 s. (Osm.dan: *Şerh-i Hadîs-i Erba'în*: شرح حديث اربعين). → Hikmet Gültekin.¹⁴

§ ERDOĞAN, Hüseyin Sudi (...):

35. *Şifâ-i Şerîf*, Kâdı İyaz b. Mûsâ el-Yahsûbî [1083-1149], İstanbul: Çile Yayınları, 1977, 739 s. 2. bs.: İstanbul, 1980, 704 s. (Ar.dan: *eş-Şifâ bi Ta'rîfi Hukûki'l-Mustafa* = الشفاء بتعريف حقوق المصطفى) → Naim Erdoğan.

§ ERDOĞAN, Nâim (...):

Tercüme:

36. a. *Hadislerle Hz. Ali*, Ahmed b. Şuayb en-Nesâî [829-915], haz. Yusuf Özbek, İstanbul: İz Yayıncılık, 1992, 162 s. (Ar.dan: *Hasâisu Emîri'l-Mü'minîn Ali b. Ebî Tâlib* = الخصائص أمير المؤمنين علي بن أبي طالب).

37. b. *Gündüz ve Gece İbadetleri: Hz. Peygamber'in Dilinden Dualar ve Zikirler*, Ahmed b. Şuayb en-Nesâî [829-915], haz. Yusuf Özbek, İstanbul: İz Yayıncılık, 1996, 302 s. (Ar.dan: *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyle* = عمل اليوم والليل).¹⁵

38. c. *Râmûzu'l-Ehâdis: 7101 Hadis Tercümesi*, I-II, Ahmed Ziyâüddîn-i Gümüşhânevî [1813-1893], İstanbul: Pamuk Yayınları, ts., XVI+744 s. (Ar.dan: راموز الأحاديث). → Halil Günaydın, Halid Zevalsiz, H. Arif Pamuk.

39. d. *Şifâ-i Şerîf*, Kâdı İyaz b. Mûsâ el-Yahsûbî [1083-1149], İstanbul: Çile Yayınları, 1977, 739 s. 2. bs.: İstanbul, 1980, 704 s. (Ar.dan: *eş-Şifâ bi Ta'rîfi Hukûki'l-Mustafa* = الشفاء بتعريف حقوق المصطفى). → Hüseyin Sudi Erdoğan.

40. e. *Olağanüstü Yönleriyle Peygamberimiz: el-Hasâisü'l-Kübrâ* I-II-III, Celâlüddîn es-Süyûtî [1445-1505], tahrir: Muharrem Tan, İstanbul: Gerçek Hayat Yayını, 2003, 1160 s. (Ar.dan: الخصائص الكبرى).

41. f. *Hz. Peygamber'in Edeb ve Ahlâkı*, Ebu's-Şeyh el-İsbehânî [877-979], İstanbul: İz Yayıncılık, 1997, 354 s. (Ar.dan: *Kitâbu Ahlâki'n-Nebî ve Âdâbuh* = كتاب اخلاق النبي وآدابه).

14 Hakkında: Hasan Afşin Can, "Tasavvuf Klâsiklerinden İki Eser", *Özlenen Fark*, Nisan 1999, yıl: 3, sy. 33, s. 38; Tahir Sami Eren, "Bursevî'nin Üç Eseri Yeniden", *Yeni Şafak Kitap*, 8 Haziran 2016, sy. 111, s. 14 (*Kitâbü'l-Envâr, Kırk Hadis Şerhi; Seyr ü Sülûk*).

15 Bkz. "Gündüz ve Gece İbadetleri", *Özlenen Fark* (Bülten), Haziran 1996, sy. 16, s. 28.

§ FARUKÎ EL-MÜCEDDİDÎ, Abdullah (Siirt, 1936-Ankara, 1999): Abdullah Çetin Fârûkî. Son dönem mutasavvıflarından.

Tercüme:

42. *Salavât-ı Şerîfe-i Fârûkiyye*, Ankara: FİAV Yayınları, 1. ve 2. baskı, 1998, XIII+76+76 s. Türkçe ve Arapça. (Ar.dan: الصلوات الشريفة الفاروقية).¹⁶

§ GARGUN, Muammer (...):

Tercüme ve Şerh:

43. *Hz. Muhammed'in Hadisleri: Fecir Damlacıkları*, Ankara: Ülker Matbaası, 1977, 56 [1] s. (Ar.dan).

Metin, sayfaların sadece bir yüzüne basılmıştır. Türkçe hadis meâllerinin şerhleri manzumdur.

§ GÖZCÜ, Müşerref (1945-2010): Manisa Yeşilyurt Camii imam-hatibi.

Tercüme:

44. *Beklenen Mehdi'nin Alâmetleri*, Ahmed İbn Hacer el-Mekkî Heytemî [1498-1566], haz. Suat Arusan (1952-), Manisa: Şafak Basım ve Yayınevi, 1985, 76 [11] s. (Ar.dan: *el-Kavlu'l-Muhtasar fî Alâmâtî'l-Mehdiyyi'l-Muntazar* = القول المختصر في علامات المهدي المنتظر).

§ GÜLTEKİN, Hikmet (...):

Çeviriyazı:

45. *Kırk Hadis Şerhi*, İsmâil Hakkî Bursevî [1653-1725], İstanbul: İnsan Yayınları, 1998, 528 s. (Osm.dan: *Şerh-i Hadîs-i Erba'in* = شرح حديث اربعين)¹⁷. → Sami Erdem.

§ GÜNAYDIN, Halil (Tirebolu, 1934): Emekli Müftü.

Tercüme:

46. a. *Peygamberimiz'in Şefâati*, Ebû Abdullah Hâris b. Esed el-Basrî el-Muhâsibî [781-857], tsh. Mehmed Tayşi, Abdullah Pamuk, İstanbul: Pamuk Yayınları, 1993, 47 s. (Ar.dan: *el-Ba's ve'n-Nüşûr*'dan bir bölüm).

47. b. *Râmûzu'l-Ehâdis: 7101 Hadis Tercümesi*, I-II, Ahmed Ziyâüddîn-i Gümüşhânevî [1813-1893], İstanbul: Pamuk Yayınları, ts., XVI+744 s. (Ar.dan: راموز الأحاديث). → Naim Erdoğan, Halid Zevalsiz, H. Arif Pamuk.

16 Bkz. Hasan Afşin Can, "Salavât-ı Şerîfe-i Fârûkiyye", *Özlenen Fark*, Kasım-Aralık, 1998, yıl: 3, sy. 28-29, s. 36.

17 Bkz. Hasan Afşin Can, "Tasavvuf Klâsiklerinden İki Eser", *Özlenen Fark*, Nisan 1999, yıl: 3, sy. 33, s. 38.

§ GÜNENÇ, Halil (Mardin/Savur, 1930): Emekli müftülerden.

Tercüme:

48. *40 Hadis*, Muhyiddin Yahyâ b. Şeref en-Nevevî el-Câvî [1233-1277], İstanbul: Beyan Yayınları, 2017, 95 s. (Ar.dan: اربعون حديثا).

§ GÜNGÖR Fethi (...):

Tercüme:

49. *Fezâil-i Muhammediye*, Yûsuf b. İsmâil en-Nebhânî [1849-1932], İstanbul: Beyan Yayınları, 2017, 95 s. (Ar.dan: فضائل محمدية).

§ GÜRTUNCA, Mehmet Faruk (1904-1982): Şair, yazar ve gazeteci. Edirne Muallim Mektebi mezunu (1922). Milletvekilliği yaptı.

Sadeleştirme:

50. *Delâil-i Hayrât ve Şevâriku'l-Envâr Şerhi: Kara Davud*, Muhammed Kara Davûd-ı İzmitî [ö. 1541], İstanbul: Ülkü Kitap Yurdu Yayını, 1971, 460+40 s. Diğer basımlar: İstanbul: Sağlam Kitabevi, 1977; 2. baskı: 1982; 3. baskı: İstanbul: Huzur Yayınları, ts., 1197 s. (Osm.dan: *Şerhu Delâil-i-Hayrât ve Şevâriku'l-Envâr* = شرح دلائل الخيرات و شوارق الانوار).

Eser bu çalışmada Kara Davûd-ı İzmitî [ö. 1541]'ye atfedilmişse de Kara Dâvûd-zâde Mehmed [ö. 1756]'e aittir.

§ HATİBOĞLU, İbrahim (Fethiye/Muğla, 1966): Marmara Ü. İlahiyat F.'nden mezun (1989). Marmara Ü. SBE Hadis bilim dalında YL ve doktora yaptı. Sofya YİE'nde öğretim üyesi olarak çalıştı (1999-2000).

Çeviriyazı:

51. *Ahlâk ve Tasavvuf Kitaplarındaki Hadislerin Sıhhati*, Şeyh Saffet Yetkin [ö. 1950], İzmirli İsmail Hakkı [1869-1946], İstanbul: Dârülhadîs Yayınları, 2001, 230 s. (Osm.dan: *Tasavvufun Zaferleri & Mustasvife Sözleri mi Tasavvufun Zaferleri mi* = تصوفك ظفرلرى ياخود البرهان والديل على ما حواه الشرح والتحليل (من الأباطيل & مستصوفه سوزلریمی؟ تصوفك ظفرلریمی؟ حثك ظفرلرى).

§ IŞIK, Ramazan (...):

Tercüme:

52. *Efendimizin Dilinden Hadislerle Amellerin Faziletleri*, Hâfız Ebû Muhammed Şerefüddîn (?), İstanbul: Pamuk Yayınları, 2004?, 1224 s. (Ar.dan: *el-Metcerü'r-Râbih fî Sevâbi'l-'Ameli's-Sâlih* = المتجر الرابع فى ثواب العمل الصالح).

§ İHSANOĞLU, Mehmet Emin (...):

Tercüme:

53. *Kitâbü'z-Zühhd* I-II, Ahmed b. Hanbel [780-855], İstanbul: İz Yayıncılık, 1993, 277+277&554+568 s. Türkçe ve Arapça. (Ar.dan: كتاب الزهد).

§ İMZASIZ:

Tercüme:

54. *Hazreti Muhammed'in Öğütleri: Hadisi Şerifler ve Güzel Misaller*, İstanbul: İstanbul Maarif Kitaphanesi, 1940, 79 [3] s. (Ar.dan).

Hadislerin Arapça metinleri yeni harflerle yazılıdır.

§ KALAYCI, Ayhan (...):

Tercüme:

55. *Kelime't-Tayyib (Kur'an ve Sünnette Dua ve Zikir)*, İbn Teymiyye [1263-1328], İstanbul: Pinar Yayınları, 1986, 103s. Türkçe ve Arapça. (Ar.dan: الطيب كلم). → Mehmet Yılmaz.

§ KANIK, Mahmut (Kırşehir/Toklumen, 1951): Atatürk Ü. Edebiyat F. Fransız Filolojisi mezunu (1975).

Çeviriyazı:

56. *Kırk Hadis*, Kaşıkçı Ali Rıza [1883-1969], Ankara: Hece Yayınları, 1. baskı, 2006, 269 s. (Osm.dan: *Necâtü'l-Mü'minîn min Ehâdîsi'l-Erba'în = نجات المؤمنين من أحاديث الأربعين*). → Fatma Zehra Kavukçu.

§ KARA, Kerim (Uşak/Banaz, 1965): Marmara Ü. İlahiyat F. mezunu (1992).

Tercüme:

57. "*Hubbibe İleyye min Dünyâküm...*" *Hadîs-i Şerîfi Şerhi Tercümesi*, Karabaş-ı Velî (1611-1686), *Karabaş Velî: Hayatı, Fikirleri, Risaleleri* içinde, İstanbul: İnsan Yayınları, 1. baskı, 2003, s. 699-702 (Ar.dan: (رسالة المعيار لطريقة سلطان العارفين [و] مرشد السالكين الشيخ علي افندی).

§ KAVUKÇU, Fatma Zehra (Çorum, ?): İstanbul Ü. Edebiyat F. TDE Bölümü mezunu (1992).

Çeviriyazı:

58. *Kırk Hadis*, Kaşıkçı Ali Rıza [1883-1969], Ankara: Hece Yayınları, 1. baskı, 2006, 269 s. (Osm.dan: *Necâtü'l-Mü'minîn min Ehâdîsi'l-Erba'în = نجات المؤمنين من أحاديث الأربعين*). → Mahmut Kanık.

§ KAYHAN, Hacı Ahmet (Malatya/Pötürge/Aktarlar Köyü, 1905-1998): Son dönem mutasavvıflarından.

Tercüme:

59. *Hadîs-i Erbaîn*, Sadreddîn-i Konevî [1210-1274], düz. Hasan Poyraz Dai, Hasan Özakıncı, Cumhuriyet Atar, Cahit Benövenli, Ankara: Önder Matbaası, ts., 62 s. Diğer basım: Ankara: Sim Limited Yayını, ts., 46 s. (Ar.dan: (حديث اربعين شرح).

§ METİN, Abdülvahid (...):

Tercüme:

60. *Allah Dostları*, Ebû Abdullah Muhammed b. Alî eş-Şevkânî [1758-1834], thk. İbrahim Hilâl [?], İstanbul: Tevhid Yayınevi, 1984, 293 s. (Ar.dan: *Velâyetullâh ve't-Tarîku ileyhâ* = ولاية الله والطريق إليها).

Kitap, Şevkânî'nin *Katru'l-Velî 'alâ Hadîsi'l-Velî* adlı eserinin tahkikidir.

§ OKUR, Hüseyin (Ankara/Çamlıdere, 1978): Hâfızlık eğitimini Bolu/Yeniçağa'da tamamladıktan sonra İstanbul'da M. Süleyman Elkoca Hocadan Arap Edebiyatı, Hadis, Fıkıh, Tefsir, Kelâm gibi ilimleri tahsil ederek icazet aldı. Anadolu Ü. İlähiyat Programını tamamladı.

Tercüme:

61. *O'nu [s.a.v] Böyle Sevdiler*, Muhammed Yusuf Kandehevî [1917-1965], İstanbul: Semerkand Yayınları, 3. baskı, 2007, 119 s. (Ar.dan: *Hayâtü's-Sahâbe'* den "Muhabbetü'n-Nebî" bölümü: عن حيات الصحابة).

§ ÖZDEMİR, Sezai (...):

Tercüme:

62. *Edebü'n-Nebevî: Hadislerle Peygamber Ahlâkı*, Muhammed Abdülazîz el-Hûlî (?), İstanbul: Temel Neşriyat, 1982, 476 s. (Ar.dan: الأدب النبوى).

§ ÖZEL, Ahmet (Ağrı/Taşlıçay, 1952): Atatürk Ü. İslâmî İlimler Akademisi mezunu (1977).

Tercüme:

63. *Hz. Peygamber'in Yönetimi: et-Terâtibu'l-İdâriyye* I-II, Muahmmmed Abdülhay el-Kettânî [1886-1962], İstanbul: Gerçek Hayat Yayını, 2003, 632-619 s. (Ar.dan: التراتيب ادارية).¹⁸

§ ÖZTÜRK, Abdülvehhâb (Gaziantep, 1940): AÜİF mezunu (1978). İslâm Hukuku alanında doktora yaptı (1983).

Tercüme:

64. *Ahadiyet/Tehzîbü'l-Ahlâk/Mev'ize-i Hasene Risâleleri*, İbn Arabî, İstanbul: Sultan Yayınevi, 2006, 161 s. (Ar.dan: رسالة الاحدية).¹⁹

§ PAMUK, Arif (...):

Hazırlayan:

65. a. *Râmûzu'l-Ehâdis: 7101 Hadis Tercümesi*, I-II, Ahmed Ziyâüddîn-i Gümüşhânevî [1813-1893], İstanbul: Pamuk Yayınları, t.siz, XVI+744 s. (Ar.dan: راموز الأحاديث). → Halil Günaydın, Halid Zevalsiz, Naim Erdoğan.

18 Müellif Kettâniyye tarikatine mensuptur.

19 Bu üç risaleden *Ahadiyet Risalesi* "Men aref" hadîsinin şerhidir.

66. b. *Hadisler Işığında Ölüm ve Ötesi*, Abdülvehhâb b. Ahmed b. Ali b. Ahmed b. Muhammed b. Zerka et-Tilmsânî eş-Şa'rânî [1493-1565], İstanbul: Pamuk Yayınları, 1967, 144 s. (Ar.dan: ?).
67. c. *Kırk Kudsî Hadis: İlâhî Buyruklar*, Ebû Hamid Muhammed b. Muhammed el-Gazâlî [1058-1111], İstanbul: Pamuk Yayınları, 2003, 128 s. (Ar.dan: *el-Erbaûn* = الأربعون).
- § PİLAVOĞLU, Elhac Mehmet Kemal (1906-1977): Son dönem Ticânî şeyhlerinden.

Toplama, Tercüme ve Şerh:

68. *Kırk Hadisi Şerif Şerhi*, Ankara: Reklâm Matbaası, [1950?], 94 [2] s. Diğer basım: *Hakkın Yolunu Gösteren 40 Hâdisi Şerif*, Ankara: Pilavoğlu Kitabevi Yayını, 2. baskı, 2003, 35 [5] s. (Ar.dan).
- § SELMAN, Adnan M. (...):

Tercüme:

69. *Meveddet Pınarları: Hz. Muhammed Aleyhisselâm ve Âl-i Abâ & Oniki İmam & Mehdi Resûl Hakkındaki Âyet ve Hadîsler*, Süleyman b. İbrâhîm b. Muhammed Marûf b. Tursûn el-Bâkî el-Hüseynî el-Belhî el-Kundûzî [1805-1977], İstanbul: Ş. Yeşil Yayınevi, 1. baskı, 2000, 255 s. (Ar.dan: *Yenâbü'l-Mevedde* = يتابع المودة).
- § TAVMAN, İsmail (...):

Tercüme:

70. *Resulullah Üzerine Salavât-ı Şerîfe Getirmek*, Ebü't-Tâhir Mecdüddîn Muhammed b. Yâkûb b. Muhammed Firûzâbâdî [ö. 1415], Konya: Erken Matbaası, 1998, 160 s. (Ar.dan: *es-Sılâtü ve'l-Büşer fi's-Salâti 'alâ Hayri'l-Beşer* = الصلاة و البشر في الصلاة على خير البشر) → Mustafa Demirkan.
- § TEYMUR, M. Adil (1931-2009): Marmara Ü. İlâhiyat F. Mezunlu. İran'da Farsça öğrendi. Bağdat ve Mısır'da eğitimini ilerletti.

Tercüme:

71. *Kitâbü'z-Zühd ve'r-Rekâik: Zâhidlik ve İncelikler*, Abdullah İbnü'l-Mübârek el-Hanzalî el-Mervezî [736-797], İstanbul: Seha Neşriyat, 1992, 368 s. (Ar.dan: كتاب الزهد والرفائق).²⁰

20 Bkz. Mustafa Aşkar, "Kitâbü'z-Zühd ve'r-Rekâik", *Tasavvuf Tarihi Literatürü*, Ankara: T. C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 1. baskı, 2001, s. 22-33.

§ TOKSARI, İhsan (1934-2015): Vaiz ve milletvekili.

Tercüme:

72. *Münebbihât Şerhi Nesâihu'l-İbâd Tercemesi*, Muhyiddin Yahyâ b. Şeref en-Nevevî el-Câvî [1233-1277], İstanbul: Salâh Bilici Kitabevi Yayınları, 1967, 272 s. (Ar.dan: *Nesâihu'l-İbâd fî Şerhi'l-Münebbihât* = (نصائح العباد في شرح المنبهات).

§ TOZLU, İbrahim (...):

Tercüme:

73. *Açıklamalı Delâilü'l-Hayrât: Seçilmiş Peygamber'e Okunacak Salavât*, Ebû Abdullah Muhammed b. Süleymân el-Cezûlî [1404-1465], Semerkand Yayınları, 1. baskı, İstanbul 2005, 3+228+9 s. (Ar.dan: *Delâilü'l-Hayrât ve Şevâriku'l-Envâr fî Zikri's-Salât ale'n-Nebiyi'l-Muhtâr* = (دلائل الخيرات وشوارق الأنوار في ذكر الصلاة على النبي المختار).

§ TUĞLU, Nuri (...):

74. *Zâhidler Kitabı: Kitâbü'z-Zühd*, Vekî' b. Cerrâh er-Ru'âsî [ö. 812], İstanbul: Semerkand Yayınları, 2. baskı, 2012, 207 [1] s. (Ar.dan: كتاب الزهد). → Ahmet Yıldırım.

§ UTKU, Mustafa (...):

Çeviriyazı:

75. a. *İsmâîl Hakkî Bursevî'den Dersler: Kırk Hadîs Şerhi*, Bursevî, Bursa: Uludağ Yayınevi, 1999, 452 s. (Osm.dan: *Şerh-i Hadîs-i Erbaîn* = (شرح حديث اربعين).

76. b. *Salavât-ı Geylânî Şerhi: Delâil-i Kâdiriye*, Abdülganî en-Nâblûsî [1641-1731], çev. Süleyman Hasbî [1827-1911], İstanbul: Sır Yayıncılık, 2006, 336 s. (Osm.dan; *Kevkebü'l-Mebânî ve Mevkibü'l-Meânî Şerhu Salavâti Seyyidiyyi'ş-Şeyh Abdi'lkâdiri'l-Geylânî Kaddesa'llâhu Sirrehü* = (كوكب المبانى و موكب المعانى شرح صلوات سيدي الشيخ عبدالقادر الكيلاني قدس الله سره²¹).

77. c. *Bir Günde Bin Sünnet*, Hâlid Huseynân [?], İstanbul: Uludağ Yayınları, 2007, 120 s. (Ar.dan?).

§ ÜNAL, Harun (Konya/Kulu/Bozan Köyü, 1947): Hafızlığını tamamlayıp medrese eğitimi aldı. İstanbul YİE mezunu (1974).

Tercüme:

78. *Tasavvufî Yorumlarıyla Kırk Hadîs*, Sadreddîn-i Konevî [1210-1274], İstanbul: Vahdet Yayınları, 1. baskı, 1984, 116 s. (Ar.dan: (حديث اربعين شرح).

21 Bkz. Yusuf Turan Günaydın, "İki Geylânî Şerhi", *Dergâh*, Nisan 2007, c. XVIII, sy. 206, s. 11.

§ VARLI, H. Mustafa (Hatay, 1941): YİE mezunu.

Tercüme:

79. *Peygamberimizin Dilinden Hadis ve Dualar: Manevî İbadetler ve Dua Hazinesi*, Şeyhülislâm Ebu's-Suûd el-İmadî [1492-1574], İstanbul: Esmâ Yayıncılık, 1988, 457 s. (Osm.dan: ?).

§ YAVUZ, Ali Fikri (1924-1992): Cumhuriyet dönemi müftülerinden. Çaykara'da müderris Hacı Hasan Rami Yavuz [1909-1982]'un ders halkasına devam ederek Arapça ve İslâmî ilimler icazeti aldı. 1953 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde açılan imtihanı kazanarak vaiz olarak atandı. Çeşitli beldelede müftülük yaptı ve 1976 yılında emekli oldu.

Tercüme:

80. a. *Muhtârü'l-Ehâdisi'n-Nebeviyye ve'l-Hikemi'l-Muhammediyye Tercümesi ve Nefislerin Tezkiyesine Dair Va'z Örnekleri*, es-Seyyid Ahmed el-Hâşimî [1878-1943], İstanbul: Eser Neşriyat, 4. baskı, 1978, 205+206+VIII s. Arapça ve Türkçe. (Ar.dan: النبوية والحكم المحمدية). → Abdullah Aydın.

81. b. *Hız Peygamber'in Dilinden Dört Halifesi ve Ashâbı*, Mustafa Kemâlüddîn el-Bekrî ed-Dımaşkî [1688-1749], İstanbul: Sönmez Neşriyat, 1967, 368 s. (Ar.dan: *es-Salavâtü'l-Hâmi'a bi Mahabbeti'l-Hulefâi'l-Câmi'a li Ba'zi mâ Vuride fi Fezâili'l-Erba'ati'l-Câmi'a* = الصلوات الهامة بمحبة الخلفاء الجامعة لبعض (ما ورد في فضائل الأربعة الجامعة).

Bekriyye-i Karabaşyye koluna müntesip müellifin biyografisi kitapta mevcuttur: s. 5-32.

82. c. *Kırk Kudsî Hadîs*, Şeyh Muhammed Mekkî Trabzonî [ö. 1711], Ankara: Alperen Yayınevi, 1. baskı, 2000, 111 s. (Osm.dan: *el-İthâfâtü's-Seniyye fi'l-Ehâdisi'l-Kudsiyye* = الإتحافات الثنية في الأحاديث القدسية).

Müellifin künyesi *Osmanlı Müellifleri*'nde Mekkî değil Medenî olarak geçer.

Sadeleştirme:

83. *Zübdetü'l-Buhârî I-II*, Buhârî [810-869]'den Ömer Ziyâüddîn-i Dağstanî [1850-1920], thk. Osman Zeki Soyyiğit (Trabzon/Araklı/Yeşilköy, 1934), İstanbul: Hisar Yayınevi, 1980, 704+292 s.; 1985, 1003 s. Hadîslerin Arapça metinleriyle birlikte (Osm.dan: البخارى ذبده).

§ YILDIRIM, Ahmet (Bayburt, 1964): Prof. Dr. Uludağ Ü. İlahiyat F. mezunu (1987). Yıldırım Beyazıt Ü. İlahiyat F. Öğretim üyesi (2013-).

Tercüme:

84. a. *Hadislerle Tasavvuf*, Eşref Ali Tahânevî [1863-1943], İstanbul: Umran Yayınları, 1996, 335 s. (Ar.dan; *Hakikatü't-Tarîka mine's-Sünneti'l-Enîka ve en-Nüketü'd-Dakîka mimmâ Yete'alleku bi'l-Hakîka* =

(النكته الدقيقة مما يتعلق بالحقيقة & حقيقة الطريقة من السنة الأنيقة) → H. Zaferullah Daudî.

Bu eserlerden ilki, Müellifin *et-Tekeşşüf 'an Mühimmâti't-Tasavvuf* adlı eserinin 5. cildini teşkil etmektedir.

85. b. *Zâhidler Kitabı: Kitâbü'z-Zühd*, Vekî' b. Cerrâh er-Ru'âsî [ö. 812], İstanbul: Semerkand Yayınları, 2. baskı, 2012, 207 [1] s. (Ar.dan: كتاب الزهد). → Nuri Tuğlu.

§ YILDIRIM, Celâl (Diyarbakır, 1932): Emekli müftü. Türkiye ve Mısır'daki çeşitli medreselerde 15 yıl İslâmî ilimler öğrenimi gördü. Tanınmış birçok bilginden özel dersler aldı.

Tercüme:

86. *Münebbihât: Hakikatten Katreler: Dönüş Gününe Hazırlanmak Üzere Tenbihler*, İbn Hacer el-Askalânî [1372-1449] İstanbul: Bahar Yayınları, 6. baskı, 1977, 127+VII s. (Ar.dan: المنبهات).

§ YILDIRIM, Enbiya (İstanbul, 1965): Prof. Dr. Uludağ Ü. İlähiyat F.'nden mezun (1987). Yüksek Lisans ve Doktorasını aynı Üniversitede hadis ilimleri alanında yaptı.

Tercüme:

87. *Kitâbü'z-Zühd: Kulluğu Unutmadan Yaşama Sanatı*, Ahmed b. Hüseyin el-Beyhakî [994-1066], haz. Âmir Ahmed Haydar (?), İstanbul: Hacegân Yayınları, 2000, 288 s. (Ar.dan: *Kitâbü'z-Zühdi'l-Kebîr* = كتاب الزهد الكبير).²²

§ YILDIRIM, Selahattin (...):

Sadeleştirme

88. *Yüz Hadis Yüz Hikâye*, Erzurumlu Darîr: Mustafa b. Yûsuf b. Ömer ed-Darîrî el-Erzenû'r-Rûmî el-Mevlevî [ö. 1393'ten sonra], İstanbul: Dârülhadis Yayınları, 2. baskı, 2005, 191 s.; 3. baskı, İstanbul 2007, 223 s. (Osm.dan: تحفة المكية وأخبار النبوية عن). → Necdet Yılmaz.

§ YILMAZ, Hasan Kâmil (İzmit, 1952): İstanbul YİE mezunu (1974). İstanbul YİE (1977) ve Marmara Ü. İlähiyat F. Tasavvuf Tarihi anabilim dalı öğretimi üyesi.

Tercüme:

89. *1001 Hadîs: İbâdet ve Ahlâk ile İlgili*, Mehmed Es'ad Erbilî [1847-1931], İstanbul, 1989, 240+3 s.; 1996, 246 s. (Osm.dan; *Kenzü'l-İrfân fi Ehâdisi'n-Nebiyî'r-Rahmân* = كنز العرفان في احاديث النبي الرحمن).

22 Hakkında: Mustafa Aşkar, "Kitâbü'z-Zühdi'l-Kebîr", *Tasavvuf Tarihi Literatürü*, Ankara: T. C. KB Yayını, 1. baskı, 2001, s. 28-29.

§ YILMAZ, Mehmet (...):

Tercüme:

90. *Kelime't-Tayyib (Kur'ân ve Sünnette Dua ve Zikir)*, İbn Teymiyye [1263-1328], İstanbul: Pinar Yayınları, 1986, 103 s. Türkçe ve Arapça. (Ar.dan: الطيب كلم). → Ayhan Kalaycı.

§ YILMAZ, Necdet (...):

Sadeleştirme:

91. a. *Tasavvuf Âdâb ve Erkânı*, Mehmed Emîn el-Akşehrî [1892-?], İstanbul: Kutup Yayınları, 2001, 85 s. (Osm.dan: *Tarîku's-Savâb ve Menfaat-i Hasene* = طريق الصواب ومنفعت حسنه).

92. 2. *Yüz Hadis Yüz Hikâye*, Erzurumlu Darîr: Mustafa b. Yûsuf b. Ömer ed-Darîrî el-Erzenû'r-Rûmî el-Mevlevî [ö. 1393'ten sonra], İstanbul: Dârülhadis Yayınları, 2. baskı, 2005, 191 s.; 3. baskı, İstanbul 2007, 223 s. (Osm.dan: تحفة المكية وأخبار النبوية عن). → Selahattin Yıldırım.

§ YÜCER, Hür Mahmut (Tokat/Niksar, 1967): Atatürk Ü. İlâhiyat F. (1988) ve Marmara Ü. SBE. Tasavvuf anabilim dalı YL mezunu (1994). Aynı dalda doktora yaptı (2002).

Çeviriyazı:

93. *Şerh-i Evrâd-ı Kâdirî*, Müstakîmzâde Süleymân Sadeddîn [1719-1788], *Tasavvuf*, Yıl: VI, Temmuz-Aralık 2005, sy. 15, s. 268-288 (Osm.dan: شرح أوراد قادری).²³

§ ZEVALSIZ, Halid (Giresun/Alucra, 1948): İstanbul YİE mezunu (1974). MÜ. İlâhiyat F. Arap Dili ve Belâğatı anabilim dalı öğretim üyesi.

Tercüme:

94. *Râmûzu'l-Ehâdis: 7101 Hadis Tercümesi*, I-II, Ahmed Ziyâüddîn-i Gümüşhânevî [1813-1893], İstanbul: Pamuk Yayınları, ts., XVI+744 s. (Ar.dan: راموز الحاديث). → Halil Günaydın, Naim Erdoğan, H. Arif Pamuk.

Sonuç

Tespit edebildiğimiz sûfiyâne hadis seçme/derleme/şerh ve tercümeleriyle, bu alanın umumî manzarasını yansıtabildiğimiz söylenebilir. Bibliyografyamız, Türkçeye Osmanlı döneminde hazırlansa ve tercüme edilse dahi 1928 sonrası Latin harfleriyle (bazen Arapça ve Türkçe bir arada) basılmış hadis çalışmalarıyla sınırlıdır. Ayrıca bu metinlerin bir sınırlılığı da sûfi veya sûfilikle ilintili şahsiyetler tarafından hazırlanmış, sûfi çevrelere hitap etmiş olmasıdır.

23 Bkz. Hür Mahmut Yücer, "Tarikat Geleneğinde Salavât-ı Şerife ve Müstakîmzâde'nin Şerh-i Evrâd-ı Kâdirî Adlı Eseri", *Tasavvuf*, Temmuz-Aralık 2005, Yıl: VI, sy. 15, s. 253-288.

Tasavvuf ve hadis bağlantısı İslâm tarihinin en erken devirlerine kadar çıkarılabilirse de süfîlerin eserlerinde ve dillerinde dolaşan hadislerin sıhhati kimi zaman tenkit konusu olmuştur. Özellikle süfîlerce şerh edilmiş ve eserlerinde her fırsatta kullanılmış “Küntü kenz”, “Men Aref” vb. hadisler, bibliyografyamızın da gösterdiği gibi belli bir ilgiye mazhar olmuştur.

Çalışmamız esas itibarıyla biyo-bibliyografik bir çalışmadır. Kitap künyeleri kadar mütercim biyografileri de tespit edilmeye çalışılmıştır. Toplam 104 mütercimden 32’sinin biyografisi tespit edilememiş, geri kalan 72 adedinin kısa biyografileri bulunabilmiştir. 104 mütercime ait kitap madde sayısı ise 94’tür. İki veya daha fazla mütercimli çalışmalarda her mütercim için ayrı bir başlık açıldığından söz konusu 94 maddede yer alan bazı kitap adları mükerreren zikredilmiş olmaktadır.

Eksikleri olduğunun farkındaysak da bibliyografyamızı, metinlerini görerek künyelerini not aldığımız hadis çalışmalarıyla oluşturmaya çalıştık.

Kaynaklar

- Açıkel, Yusuf, “Mir’âtü’l-İrfân” Risalesinin Tanıtımı ve Değerlendirmesi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2001, sy. 7, s. 177-204.
- Açıkel, Yusuf, “Nefsini Bilen Rabb’ini Bilir” Hadîs mi Kelâm-ı Kibar mı?”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2000, sy. 5, s. 173-200.
- Aşkar, Mustafa, *Tasavvuf Tarihi Literatürü*, Ankara: T. C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 1. baskı, 2001.
- Aydınlı, Abdullah, *Tasavvuf ve Hadis*, İstanbul: Seha Neşriyat, 1985.
- Can, Hasan Afşin, “Salavât-ı Şerife-i Fârûkiyye”, *Özlenen Fark*, Kasım-Aralık, 1998, yıl: 3, sy. 28-29, s. 36.
- Can, Hasan Afşin, “Tasavvuf Klâsiklerinden İki Eser”, *Özlenen Fark*, Nisan 1999, yıl: 3, sy. 33, s. 38.
- Eren, Tahir Sami, “Bursevî’nin Üç Eseri Yeniden”, *Yeni Şafak Kitap*, 8 Haziran 2016, sy. 111, s. 14 (*Kitâbü’l-Envâr; Kırk Hadis Şerhi; Seyr ü Sülûk*).
- Gerçek Hayat*, 8 Kasım 2002, yıl: 3, sy. 107, s. 33.
- Günaydın, Yusuf Turan, “Bir Tasavvuf Mütercimi: Abdülkadir Akçipek”, *Dergâh*, Mayıs 2007, c. XVIII, sy. 207, s. 21-22.
- Günaydın, Yusuf Turan, “İki Geylânî Şerhi”, *Dergâh*, Nisan 2007, c. XVIII, sy. 206, s. 11.
- Günaydın, Yusuf Turan, “Muhaddis-Sûfî Geleneği Günümüze Ulaştıran Eser: Râmûz el-Ehâdîs”, *Özlenen Fark*, Ekim 1996, yıl: 1, sy. 3, s. 12-14.
- Günaydın, Yusuf Turan, *Sûfî ve Kitap*, İstanbul: Kurtuba Kitap Yayını, 2012.
- İmzasız, “Gündüz ve Gece İbadetleri”, *Özlenen Fark* (Bülten), Haziran 1996, sy. 16, s. 28.
- Karahan, Abdülkadir, *İslâm-Türk Edebiyatında Kırk Hadis*, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları (Yeni Baskı), 1991.
- el-Mâlîni, Ebû Sa’d, *Muhaddis Sûfîler -Kitâbu’l-Erbaîn fi Şuyûhi’s-Sûfiyye-*, tahkik: Amir Hasan Sabirî, çev. Seyfullah Erdoğmuş, İstanbul: İnsan Yayınları, 2008.

- Onart, E., "Hadislerle Tasavvuf ve Mevlevî Erkânı", *Yedi İklim*, Kasım 2001, c. XV, sy. 140, s. 56.
- Palakoğlu, İsmail, "Medrese Âlimi, Emekli Müftü Şeyhmus Alkaç ile Sohbet/Kırk Hadis Armağanı", *Somuncu Baba*, Ocak-Şubat 2002, yıl: 8, sy. 36, s. 22-25.
- Tatcı, Mustafa, "Hayatı, Hatıratı ve Mektuplarıyla Çağdaş Bir Melâmî: Mahmut Sadettin Bilginer", *Dergâh*, Temmuz 1992, c. III, sy. 29, s. 12-18.
- Türcan, Zişan, *Hadis Şerh Geleneği: Doğuşu Gelişimi ve Dönüşümü*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2011.
- Yıldırım, Ahmet, *Hoca Ahmet Yesevî'nin Hadis Kültürü*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2012.
- Yıldırım, Selahattin, *Osmanlı'da Kırk Hadis Çalışmaları*, İstanbul: Osmanlı Hadis Araştırmaları Yayını, 2000.
- Yücer, Hür Mahmut, "Tarikat Geleneğinde Salavât-ı Şerife ve Müstakîmzâde'nin Şerh-i Evrâd-ı Kâdirî Adlı Eseri", *Tasavvuf*, Temmuz-Aralık 2005, Yıl: VI, sy. 15, s. 253-288.
- Yüksel, Müfid, "Ramûz El-Ehâdis'in Tenkidi Meselesi Üzerine", *Girişim*, Eylül 1987, sy. 24, s. 42-43.

Türkçede Süfîlerin Hazırladığı Hadîs Seçme ve Şerhleri -Mütercimlere Göre Biyo-Bibliyografik Bir Deneme- (1928-2017)

Yusuf Turan GÜNAYDIN

Özet

Süfîlerin hadîs ilmine ilgisi ve katkısı malûmdur. Hadîs ilmi ile tasavvuf çoğunlukla iç içe olmuştur. Bunun en mühim göstergesi ise “süfî-muhaddis” tabiridir.

Çalışmamız biyo-bibliyografik bir mahiyettedir. Mütercimlerin soyadına göre düzenlenmiştir. Harf İnkılâbından (1 Kasım 1928) bugüne kadar Türkçeye tercüme edilmiş hadîs seçme ve şerhlerini, salavat derlemelerini konu almaktadır. Arapçadan Türkçeye aktarmalar, Osmanlıcadan aktarılmış çeviriyazı metinler ve sadeleştirmeler tespit edilmiştir.

Araştırmamızda Cumhuriyet Türkiye’sinde süfîler tarafından yapılmış ilk hadîs seçmeleri tespit edilmiştir. İlk tercüme 1940 yılında basılmıştır. Toplam 104 mütercimden 32 tanesinin biyografisi tespit edilememiştir. Ancak 72 tanesinin kısa biyografileri bulunabilmektedir. Tespit edilen madde sayısı ise 94’tür.

Anahtar Kelimeler: Süfî-Muhaddis, Hadis tercümeleri.

Turkish Hadith Collections and Commentaries by Sufis - A Bio-Bibliographic Study based on the Translators (1928-2017)

Yusuf Turan GÜNAYDIN

Abstract

The interest and contribution of the Sufis in the studies of hadith is well-known. In fact, hadith scholarship has usually been intertwined with studies on Sufism. The most important indication of this relationship is the expression of “Sufi-muhaddis”, or people known as both Sufis and hadith scholars.

Our work is bio-bibliographic. It is arranged according to the last names of the translators. It deals with selected hadiths and their commentaries and “salavat” collections, which had been translated into Turkish since the Alphabet Revolution (November 1, 1928). It has also identified translations from Arabic to Turkish as well as transliterations and simplifications from Ottoman Turkish.

The study has also listed the first selections of hadith by Sufis in Republican Turkey. The first translation was published in 1940. 32 out of the 104 translators have not been identified. 72 short biographies have been provided. 94 articles have been detected.

Keywords: Sufi-Muhaddis, Madith Translations.

